

Βρυξέλλες, 1 Δεκεμβρίου 2020
(OR. en)

13567/20

RECH 483
COMPET 611

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τον νέο Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας

Διαβιβάζονται συνημμένως για τις αντιπροσωπίες τα προαναφερόμενα συμπεράσματα του Συμβουλίου που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο με γραπτή διαδικασία στις 1 Δεκεμβρίου 2020.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΜΕ ΘΕΜΑ

ΤΟΝ ΝΕΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΧΩΡΟ ΈΡΕΥΝΑΣ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ

- το ψήφισμα του Συμβουλίου του Ιουνίου 2000¹ για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού χώρου έρευνας και καινοτομίας·
- ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης τον Μάρτιο του 2002² συμφώνησε ότι οι συνολικές δαπάνες για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία στην Ένωση θα πρέπει να αυξηθούν με στόχο να πλησιάσουν το 3 % του ΑΕγχΠ·
- το άρθρο 179 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας·
- τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Φεβρουαρίου 2011³, όπου επιβεβαιώθηκε ότι η Ευρώπη χρειάζεται έναν ενιαίο χώρο έρευνας για να προσελκύσει ταλέντα και επενδύσεις, ζητήθηκε δε η δημιουργία μιας γνήσιας ενιαίας αγοράς γνώσης, έρευνας και καινοτομίας·
- την ανακοίνωση της Επιτροπής του Ιουλίου 2012⁴ και τα συμπεράσματά του του 2012 με θέμα «Μια ενισχυμένη σύμπραξη του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας για αριστεία και ανάπτυξη»⁵, βάσει των οποίων συμφωνήθηκαν οι υφιστάμενες προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας (EXE)·

¹ ΕΕ C 205 της 19.7.2000, σ. 1.

² SN 100/1/02

³ EUCO 2/11

⁴ 12848/12

⁵ 17649/12

- τα συμπεράσματά του του 2013⁶ με θέμα «Ενίσχυση και επικέντρωση της διεθνούς συνεργασίας της ΕΕ στην έρευνα και καινοτομία: μια στρατηγική προσέγγιση», όπου αναγνωρίζεται ότι η διεθνής διάσταση αποτελεί σημαντικό μέρος του ΕΧΕ·
- τα συμπεράσματά του του Μαΐου 2015⁷ σχετικά με έναν «οδικό χάρτη 2015-2020 του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας», που αποτέλεσαν τη βάση για τα επακόλουθα εθνικά σχέδια δράσης ΕΧΕ των κρατών μελών·
- τα συμπεράσματά του του Δεκεμβρίου 2015⁸ σχετικά με την προώθηση της ισότητας των φύλων στον ΕΧΕ·
- τα συμπεράσματά του του Μαΐου 2016⁹ με θέμα «Η μετάβαση προς ένα σύστημα ανοικτής επιστήμης»·
- τα συμπεράσματά του του Νοεμβρίου 2016¹⁰ με θέμα «Μέτρα για να στηριχθούν νέοι ερευνητές, να αυξηθεί η ελκυστικότητα της επιστημονικής σταδιοδρομίας και να προωθηθεί η επένδυση σε ανθρώπινο δυναμικό στην έρευνα και την ανάπτυξη»·
- τα συμπεράσματά του του Μαΐου 2018¹¹ με θέμα «Ευρωπαϊκό Νέφος Ανοικτής Επιστήμης»·
- τα συμπεράσματά του του Νοεμβρίου 2018¹² με θέμα «Διακυβέρνηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας», στα οποία η Επιτροπή κλήθηκε να δημοσιεύσει, έως τα μέσα του 2020, νέα ανακοίνωση για τον ΕΧΕ για την περίοδο πέραν του 2020 και τα οποία ακολούθησε ένα σχέδιο δράσης της Επιτροπής Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και Καινοτομίας (ERAC)·
- τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Μαρτίου 2019¹³, όπου η ΕΕ κλήθηκε να εντείνει τις επενδύσεις στην έρευνα και την καινοτομία (Ε&Κ) προκειμένου να παραμείνει ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο σε βασικές τεχνολογίες και στρατηγικές αλυσίδες αξίας·

6	497/12
7	9351/15
8	14846/15
9	9526/16
10	15013/16
11	9291/18
12	14989/18
13	EUCO 1/19

- το στρατηγικό θεματολόγιο της ΕΕ για την περίοδο 2019-2024¹⁴, όπου υπογραμμίζεται η ανάγκη να αυξηθούν οι ερευνητικές προσπάθειες, θέτοντας ιδίως επί τάπητος τον κατακερματισμό της ευρωπαϊκής έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας, αναγνωρίζεται δε ότι πρέπει να κάνουμε περισσότερα ώστε να διασφαλίσουμε την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών, καθώς και δικαιώματα και ίσες ευκαιρίες για όλους·
- τη γνωμοδότηση για το μέλλον του ΕΧΕ που ενέκρινε η ERAC τον Δεκέμβριο του 2019¹⁵, στην οποία περιγράφονται τα κύρια στοιχεία για έναν «νέο ΕΧΕ»·
- την ανακοίνωση της Επιτροπής του Σεπτεμβρίου 2020¹⁶ με τίτλο «Ένας νέος ΕΧΕ για την έρευνα και την καινοτομία».

I. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της εφαρμογής του «στρατηγικού θεματολογίου των ηγετών 2019-2024» για την αντιμετώπιση των πλέον πιεστικών προκλήσεων με επίκεντρο την προστασία των πολιτών και των ελευθεριών, την ανάπτυξη μιας ισχυρής και δυναμικής οικονομικής βάσης, την οικοδόμηση μιας κλιματικά ουδέτερης, πράσινης, δίκαιης και κοινωνικής Ευρώπης και την προώθηση των ευρωπαϊκών συμφερόντων και αξιών στην παγκόσμια σκηνή.
2. ΕΠΙΚΡΟΤΕΙ επίσης, εν προκειμένω, τις νέες προτεραιότητες της Επιτροπής για την περίοδο 2019-2024 που εστιάζουν σε ουσιώδεις τομείς του μετασχηματισμού, στο πλαίσιο των οποίων η Ευρώπη θα καταστεί η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος («Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία»), τη νέα προσέγγιση στην καινοτομία όπως αναφέρεται στη «Νέα βιομηχανική στρατηγική» («Μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων»), τη σημασία της «παγκόσμιας υγείας», την ενίσχυση της υπεύθυνης παγκόσμιας ηγετικής θέσης της Ευρώπης («Μια ισχυρότερη Ευρώπη στον κόσμο»), την ενδυνάμωση των πολιτών με μια νέα γενιά τεχνολογιών («Μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή», τη «Νέα ώθηση για την ευρωπαϊκή δημοκρατία» και την «Προώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής μας», έχοντας ως στόχο έναν υγιή πλανήτη, ετοιμάζοντας την Ευρώπη για τον νέο ψηφιακό κόσμο και επεκτείνοντας την τεχνολογική κυριαρχία της. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η ανάπτυξη μιας μετασχηματιστικής και μακρόπνοης στρατηγικής για την έρευνα, την καινοτομία και τη διάδοση είναι απαραίτητη για να υλοποιηθούν αυτές οι προτεραιότητες και να διασφαλιστεί η βιώσιμη αύξηση της παραγωγικότητας και η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης.

¹⁴ Εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 20 Ιουνίου 2019.

¹⁵ ERAC 1201/20

¹⁶ 11400/20 + ADD1

3. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση του ΕΧΕ, ιδίως με βάση τον οδικό χάρτη του ΕΧΕ και τα εθνικά σχέδια δράσης του ΕΧΕ για την κάλυψη των τρεχουσών προτεραιοτήτων του ΕΧΕ που αποσκοπούν κυρίως στη βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων Ε&Κ σε ολόκληρη την Ευρώπη και την αλληλεπίδρασή τους. Σημειώνει με ανησυχία την επιβράδυνση και την άνιση πρόοδο στην Ένωση¹⁷. ΔΕΧΕΤΑΙ ΜΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ, εν προκειμένω, τις νέες φιλοδοξίες σχετικά με τον ΕΧΕ, όπως διατυπώνονται στη «γνωμοδότηση της ERAC για το μέλλον του ΕΧΕ» και στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ένας νέος ΕΧΕ για την έρευνα και την καινοτομία». ΤΟΝΙΖΕΙ ότι η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να δημιουργήσουν και να υλοποιήσουν από κοινού αυτόν τον «νέο ΕΧΕ» σε όλα τα επίπεδα, ώστε να εξασφαλιστεί η δίκαιη και ισορροπημένη δέσμευση σε ολόκληρη την Ένωση.
4. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν την ανάπτυξη του «νέου ΕΧΕ» σε όλα τα μέρη του προγράμματος-πλαισίου της ΕΕ για την Ε&Κ, καθώς και μέσω της κινητοποίησης άλλων προτεινόμενων πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, των μέσων της πολιτικής συνοχής, του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και του μέσου τεχνικής υποστήριξης. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι το πρόγραμμα-πλαίσιο της ΕΕ για την Ε&Κ αποτελεί το σημαντικότερο μέσο σε επίπεδο ΕΕ για τη στήριξη και την υλοποίηση του ΕΧΕ.

II. ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ «ΝΕΟΥ ΕΧΕ»

5. ΟΡΙΖΕΙ τον «νέο ΕΧΕ» ως έναν τομέα με επίκεντρο τους ερευνητές, βασισμένο σε αξίες και αριστεία, και με γνώμονα τον αντίκτυπο, στον οποίο οι ερευνητές, η γνώση και η τεχνολογία υποστηρίζονται και μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα. Αυτός ο «νέος ΕΧΕ» θα πρέπει να βασίζεται στον επιμερισμό των ευθυνών, στη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων και των πολιτών, στην αξιοποίηση της ποικιλομορφίας και των πλεονεκτημάτων των ευρωπαϊκών οικοσυστημάτων Ε&Κ, ανταποκρινόμενος στην έξυπνη κατευθυντικότητα: στον «νέο ΕΧΕ» θα πρέπει ιδίως η βασική έρευνα έχει καίρια σημασία για τη διασφάλιση της αριστείας, της ελκυστικότητας και του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος των οικοσυστημάτων Ε&Κ.

¹⁷ Έκθεση προόδου για τον ΕΧΕ 2018

6. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οι δραστηριότητες E&K, που καλύπτουν όλο το φάσμα από τη βασική έως την εφαρμοσμένη έρευνα και καινοτομία, και οι γνώσεις που παράγουν, έχουν αξία που υπερβαίνει κατά πολύ τη συμβολή τους στη βιώσιμη ανάπτυξη και την απασχόληση, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην αντιμετώπιση των κοινωνιακών προκλήσεων και αποτελώντας ακρογωνιαίο λίθο της χάραξης πολιτικής που βασίζεται σε αξίες και στοιχεία και, ως εκ τούτου, των ευρωπαϊκών δημοκρατιών μας. ΔΙΝΕΙ ΕΜΦΑΣΗ στη σημασία του διαρκώς ανοιχτού πνεύματος όσον αφορά τη διεθνή συνεργασία για την επίτευξη των στόχων του «νέου EXE», ώστε να στηριχθεί ο ηγετικός ρόλος της Ευρώπης σε παγκόσμιο επίπεδο, και ΕΚΤΙΜΑ ότι οι συνδεδεμένες χώρες αποτελούν βασικούς εταίρους του «νέου EXE».
7. ΤΟΝΙΖΕΙ τον σημαντικό ρόλο της E&K στην επίτευξη της ανάκαμψης της Ευρώπης, με παράλληλη διευκόλυνση και επιτάχυνση της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης, ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων και στήριξη του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος της Ευρώπης. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τη σημασία της πολιτικής E&K για τη μόχλευση επιχειρηματικών επενδύσεων σε E&K, την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και τη στήριξη της απορρόφησης γνώσεων και τεχνολογιών σε σχετικούς τομείς πολιτικής, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις να αναπτύξουν νέα προϊόντα και υπηρεσίες που μπορούν να ανταγωνιστούν επιτυχώς στις παγκόσμιες αγορές και να προσφέρουν αποτελεσματικές λύσεις στις κοινωνιακές προκλήσεις, συμβάλλοντας έτσι στην τεχνολογική κυριαρχία.
8. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ τις δυνατότητες στενότερης συνεργασίας και συντονισμού σε θέματα E&K στον EXE μεταξύ του περιφερειακού, του εθνικού και του ευρωπαϊκού επιπέδου, ώστε να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των επενδύσεων για την επίτευξη κοινών στόχων πολιτικής κατά τρόπο αποτελεσματικό και με γνώμονα τον αντίκτυπο, μεταξύ άλλων για τη μείωση του χάσματος E&K εντός της Ένωσης.
9. ΤΟΝΙΖΕΙ ότι ο «νέος EXE» θα πρέπει να συνεχίσει να ενισχύει την ποιότητα των συστημάτων E&K και τις διασυνδέσεις τους σε ολόκληρη την Ευρώπη, συμβάλλοντας παράλληλα στη βελτίωση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των πολιτικών E&K και άλλων τομέων πολιτικής, ιδίως των πολιτικών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και των βιομηχανικών πολιτικών, για αποτελεσματικότερη αλληλεπίδραση με την κοινωνία.

10. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να δώσουν προτεραιότητα στις επενδύσεις για τον «νέο EXE» και ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΕΙ τον στόχο επένδυσης 3 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ σε Ε&Α¹⁸. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να θέσουν επενδυτικούς στόχους σε εθνικό επίπεδο, ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες προσπάθειες Ε&Α. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις προτάσεις της Επιτροπής να συμπεριληφθεί ένας νέος στόχος δημόσιας προσπάθειας 1,25 % του ΑΕγχΠ της ΕΕ που θα πρέπει να επιτευχθεί από τα κράτη μέλη έως το 2030 με συντονισμένο τρόπο από την ΕΕ και δύο νέοι εθελοντικοί στόχοι για τα κράτη μέλη να δεσμεύσουν το 5 % της εθνικής δημόσιας χρηματοδότησης Ε&Α σε κοινά προγράμματα και ευρωπαϊκές εταιρικές σχέσεις έως το 2030 και να αυξήσουν κατά 50 % τις επενδύσεις Ε&Α σε χώρες κάτω από τον μέσο όρο έντασης Ε&Α της ΕΕ ¹⁹.
11. ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη να καταστεί ο «νέος EXE» πιο απτός, επιδραστικός και συναφής για τους ερευνητές, τους φορείς καινοτομίας, τα ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα Ε&Α και τους πολίτες σε ολόκληρη την Ευρώπη. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ, εν προκειμένω, την προστιθέμενη αξία συγκεκριμένων δράσεων του EXE ως τμήμα ενός θεματολογίου πολιτικής για τον EXE, το οποίο θα πρέπει να αναπτυχθεί από κοινού με συστημικό και έγκαιρο τρόπο και να εφαρμοστεί μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής κατά τρόπο που μεγιστοποιεί τον αντίκτυπο σε ολόκληρη την Ευρώπη για την ενίσχυση των εθνικών οικοσυστημάτων, τη δημιουργία δυναμικής και τη διασφάλιση της πολιτικής δέσμευσης. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η ποικιλομορφία των πλαισίων πολιτικής Ε&Κ των κρατών μελών απαιτεί εθελοντική προσέγγιση για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων του EXE, στοχεύοντας παράλληλα σε ευρεία συμμετοχή. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τις δυνατότητες δρομολόγησης πιλοτικών δράσεων του EXE το 2021, οι οποίες έχουν ευρεία πολιτική στήριξη και υλοποιούνται από κοινού από μια κρίσιμη μάζα κρατών μελών και την Επιτροπή, προκειμένου να διατηρηθεί η πολιτική δυναμική σε τομείς δράσης προτεραιότητας σε ολόκληρη την Ένωση και να παρασχεθούν ευκαιρίες πέραν των συμμετεχόντων κρατών προς όφελος όλων των κρατών μελών.

¹⁸ Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» θέτει ως στόχο τη «βελτίωση των συνθηκών για την καινοτομία, την έρευνα και την ανάπτυξη», ιδίως με σκοπό την «αύξηση των συνδυασμένων δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε Ε&Α σε 3 % του ΑΕγχΠ» έως το 2020· τα 2/3 θα πρέπει να προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα και το 1/3 από τον δημόσιο τομέα.

¹⁹ Οι ακαθάριστες εγχώριες δαπάνες για την Ε&Α (ΑΔΕΑ) καλύπτουν όλες τις δαπάνες για Ε&Α που πραγματοποιούνται στην εθνική επικράτεια στη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου αναφοράς (Frascati 2015). Οι ΑΔΕΑ καλύπτουν τις δημόσιες και τις ιδιωτικές δαπάνες Ε&Α. Αποτελούν το σύνολο της Ε&Α που πραγματοποιούν τέσσερις θεσμικοί τομείς: επιχειρήσεις, κυβέρνηση, τριτοβάθμια εκπαίδευση και ιδιωτικά μη κερδοσκοπικά ιδρύματα.

III. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ EXE

12. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να μετουσιωθούν οι στόχοι του «νέου EXE» σε συγκεκριμένες δράσεις του EXE σύμφωνα με τους τέσσερις τομείς προτεραιότητας που περιγράφονται κατωτέρω. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να συμφωνήσουν ταχέως σε ένα θεματολόγιο πολιτικής για τον EXE, ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τον οδικό χάρτη του EXE που έχει προτείνει η Επιτροπή ως σημαντικό σημείο εκκίνησης.

A. ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΤΟΥ EXE — ΣΥΝΘΗΚΕΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ

13. ΟΡΙΖΕΙ το στοιχείο της «εμβάθυνσης του EXE» ως κοινό στόχο της ΕΕ και των κρατών μελών της για την επιδίωξη καλύτερης εργασίας, απασχολησιμότητας και άλλων σχετικών συνθηκών-πλαισίου σε όλα τα επίπεδα, ώστε να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες συνεργασίας και η συνδεσιμότητα στον EXE σε επίπεδο ερευνητών, έργων και προγραμμάτων και σε θεσμικό επίπεδο.

14. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να συνεχίσουν τη μεταρρύθμιση των εθνικών τους συστημάτων E&K και των αντίστοιχων ιδρυμάτων και οργανισμών τους, καθιστώντας τα πιο ελκυστικά, διαλειτουργικά, συμμετοχικά και ανταγωνιστικά· ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι εκτός από την αριστεία, τον προσανατολισμό προς τον αντίκτυπο και τις κατάλληλες επενδύσεις και πόρους, τα στοιχεία-κλειδιά για ένα εύρωστο ευρωπαϊκό σύστημα E&K είναι η δεοντολογία και οι κοινές αξίες — συμπεριλαμβανομένης της ακεραιότητας της έρευνας, της ελευθερίας της επιστημονικής έρευνας, της ορθής αξιολόγησης από ομοτίμους, της ισότητας και της πολυμορφίας.

15. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον ρόλο της Επιτροπής όσον αφορά την τόνωση και την παροχή κινήτρων στα κράτη μέλη για μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις ώστε να επιτευχθεί καλύτερη διαλειτουργικότητα στην ΕΕ, τόσο με χρηματοδοτική στήριξη μέσω των σχετικών προγραμμάτων και μέσων της ΕΕ, ιδίως του προγράμματος-πλαισίου της ΕΕ για την E&K, όσο και μέσω τακτικών διαλόγων και αντίστοιχων μέσων στήριξης πολιτικής πέραν της χρηματοδοτικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ανάλυσης, καθοδήγησης, συμβουλών, τεχνικής υποστήριξης, παρακολούθησης και δραστηριοτήτων ανάλυσης δεδομένων.

16. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα συμμετέχοντα κράτη να αναπτύξουν περαιτέρω και να εφαρμόσουν το ευρωπαϊκό νέφος ανοικτής επιστήμης (EOSC) και τις σχετικές συνθήκες-πλαίσιο ως πιλοτική δράση του EXE για την εμβάθυνση του EXE, ιδίως συνεχίζοντας τη συσσωμάτωση των υποδομών και υπηρεσιών ερευνητικών δεδομένων σε ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς και την προώθηση της ανοικτής και συνεργατικής ανταλλαγής γνώσεων και δεδομένων και τη διαλειτουργικότητα εντός του EXE, ώστε το EOSC να λειτουργήσει σε τριμερή διακυβέρνηση ως αξιόπιστος, ασφαλής και λειτουργικός χώρος δεδομένων έρευνας και καινοτομίας και πλατφόρμα υπηρεσιών στην Ευρώπη και να συνδεθεί με θεματικούς χώρους δεδομένων, όπως ο κοινός ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων για την υγεία.
17. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν από κοινού δράσεις του EXE σε στενή συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς του EXE οι οποίες να αντιμετωπίζουν τις κύριες προκλήσεις για την εμβάθυνση του EXE. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμφωνήσουν σχετικά με δράσεις προτεραιότητας στο πλαίσιο του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE το 2021, συμπεριλαμβανομένων δράσεων στους ακόλουθους τομείς:
- i. **Σταδιοδρομίες στην έρευνα:** ΤONIZEI ότι η ενίσχυση της ελκυστικότητας των σταδιοδρομιών στην έρευνα αποτελεί ζωτικό στοιχείο του «νέου EXE», καθώς δημιουργεί ελκυστικές και ασφαλείς συνθήκες εργασίας και απασχόλησης για πιο βιώσιμες και ελκυστικές σταδιοδρομίες ερευνητών και, συνεπώς, προσελκύει και διατηρεί άριστους ερευνητές· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να σχεδιάσουν από κοινού ένα ενισχυμένο «ευρωπαϊκό πλαίσιο ικανοτήτων για τις σταδιοδρομίες στην έρευνα», συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών υποδομών, ως συνέχεια της Ευρωπαϊκής Χάρτας του Ερευνητή και του κώδικα δεοντολογίας για την πρόσληψη ερευνητών, λαμβάνοντας υπόψη την ανοικτή επιστήμη, την ισότητα των φύλων, τις ψηφιακές δεξιότητες, την αξιολόγηση της έρευνας, τη διαφοροποίηση των σταδιοδρομιών στην έρευνα και τις πολλαπλές σταδιοδρομίες, καθώς και πρόσθετα σχετικά στοιχεία του ευρωπαϊκού θεματολογίου δεξιοτήτων²⁰ και της «έκκλησης για ανάληψη δράσης του Ζάγκρεμπ»· ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ τις προτάσεις της Επιτροπής στην ανακοίνωση για τον EXE, συμπεριλαμβανομένης της εργαλειοθήκης για τη στήριξη των σταδιοδρομιών στην έρευνα και της πρωτοβουλίας ERA4You για την ενίσχυση, μεταξύ άλλων, της συνεργασίας και της κινητικότητας μεταξύ πανεπιστημίων και επιχειρήσεων.

²⁰ 9349/20

- ii. **Συνέργειες:** ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΤΗΝ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ για τις νέες προσπάθειες να δημιουργηθούν και αξιοποιηθούν συνέργειες μεταξύ των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών μέσων προκειμένου να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των διαφόρων πηγών χρηματοδότησης, ώστε να εξασφαλιστεί μια αποτελεσματική διττή μετάβαση και ταχεία ανάκαμψη, ιδίως μεταξύ του μελλοντικού προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», του Erasmus+, των ταμείων για την πολιτική συνοχής (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείο Συνοχής), του Next Generation EU, του προγράμματος για την ενιαία αγορά, των μέσων εξωτερικής δράσης της ΕΕ, των προγραμμάτων EU4Health και «Ψηφιακή Ευρώπη», και ΠΑΡΟΤΡΥΝΕΙ την Επιτροπή να παράσχει πρακτική καθοδήγηση και εξορθολογισμένα εργαλεία στα κράτη μέλη σχετικά με τον καλύτερο τρόπο υλοποίησης των εν λόγω συνεργειών σε εθνικό και περιφερειακό πλαίσιο.
- iii. **Ελευθερία της επιστήμης/Ακαδημαϊκή ελευθερία:** ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τις προσπάθειες της διαδικασίας της Μπολόνια για την ενίσχυση και την παρακολούθηση της ακαδημαϊκής ελευθερίας στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των 49 χωρών που συμμετέχουν στον Ευρωπαϊκό Χώρο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (EXTE). ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη δήλωση της Βόννης σχετικά με την ελευθερία της επιστημονικής έρευνας που εγκρίθηκε στις 20 Οκτωβρίου 2020 [και το υπουργικό ανακοινωθέν που καλύπτει την ακαδημαϊκή ελευθερία το οποίο εγκρίθηκε κατά τη διάσκεψη του EXTE στη Ρώμη στις 19 Νοεμβρίου 2020] ως κοινό σημείο εκκίνησης για τη διαφύλαξη και την ενίσχυση της ελευθερίας της επιστήμης/ακαδημαϊκής ελευθερίας και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα ακαδημαϊκά ιδρύματα να παρακολουθήσουν προσεκτικά τις εμπειρίες της διαδικασίας της Μπολόνια και να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις της στην έρευνα, καθώς και να συνεργαστούν ιδίως όσον αφορά τους πιθανούς δείκτες, τις μεθόδους αξιολόγησης και παρακολούθησης και τη σημασία τους για την περαιτέρω ενίσχυση της ελευθερίας της επιστημονικής έρευνας εντός του EXE.
- iv. **Σύνδεση του EXE με τον EXTE:** ΤΟΝΙΖΕΙ ότι πρέπει να αναπτυχθούν ισχυρότερες συνέργειες και διασυνδέσεις μεταξύ του EXE, του EXTE και των στοιχείων του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης (EXO) που σχετίζονται με την τριτοβάθμια εκπαίδευση· ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΙ τους θεσμικούς μετασχηματισμούς, τις σταδιοδρομίες στην έρευνα, την επιστημονική εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη διεθνή συνεργασία και την κυκλοφορία της γνώσης ως πιθανούς τομείς για πιο αποφασιστική συνεργασία. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ την περαιτέρω ανάπτυξη των «ευρωπαϊκών πανεπιστημιακών συμμαχιών» ως εμβληματικού παραδείγματος για σύγχρονα και χωρίς αποκλεισμούς ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του μέλλοντος στην Ευρώπη. ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ την πρόταση της Επιτροπής με θέμα την ανάπτυξη οδικού χάρτη δράσεων για τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας.

- v. **Ερευνητικές υποδομές:** ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να πραγματοποιηθούν βιώσιμες επενδύσεις σε εθνικές και ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές (ΕΥ) καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους, ώστε να μπορέσουν να συμβάλουν σε εξαιρετικά αποτελέσματα στις θεμελιώδεις και εφαρμοσμένες επιστήμες και να παράσχουν τις συνολικές γνώσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των σημερινών και των μελλοντικών προκλήσεων. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη, τις συνδεδεμένες χώρες και την Επιτροπή, με βάση τη λευκή βίβλο «Making Science Happen» του Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Φόρουμ για τις Ερευνητικές Υποδομές (ESFRI), να εργαστούν για την ανάπτυξη ενός πιο αποτελεσματικού και βιώσιμου ευρωπαϊκού οικοσυστήματος ΕΥ ως βασικού πόρου του «νέου ΕΧΕ» και αξιοποιώντας πλήρως την ουσιαστική συμβολή του στην κοινοχρησία δεδομένων FAIR και τον έλεγχο της ποιότητας των δεδομένων. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι η παροχή επαρκούς ανοικτής πρόσβασης σε εθνικές και διακρατικές ΕΥ, η αυξημένη συνεργασία και ενοποίησή τους σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς και η βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις υφιστάμενες ικανότητες, π.χ. μέσω των εσωτερικών χαρτών πορείας των ΕΥ και της διαδικασίας ESFRI, έχει καίρια σημασία για την αριστεία και τη συμμετοχικότητα.
- vi. **Ανοικτή επιστήμη:** ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ ότι η ανοικτή επιστήμη, συμπεριλαμβανομένης της ενσωμάτωσης της ανοικτής πρόσβασης σε δημοσιεύσεις και ερευνητικά δεδομένα, παίζει καίριο ρόλο στην ενίσχυση του αντικτύπου, της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και της ακεραιότητας της Ε&Κ, και φέρνει πιο κοντά την επιστήμη και την κοινωνία, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη θεμιτές νομικές πτυχές, πτυχές ασφάλειας και προστασίας της ιδιωτικής ζωής. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποστηρίξουν και να εφαρμόσουν πρακτικές ανοικτής επιστήμης στα συστήματά τους ανταμοιβής και αξιολόγησης για την έρευνα, τους ερευνητές και τα ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των ΕΥ, και να ενισχύσουν τον ευρωπαϊκό συντονισμό τους. ΕΚΦΡΑΖΕΙ την ικανοποίησή του για την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας δημοσιεύσεων Open Research Europe. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η βιβλιοποικιλότητα, η πολυγλωσσία και η αναγνώριση του συνόλου της επιστημονικής παραγωγής αποτελούν σημαντικά στοιχεία μιας πολιτικής του ΕΧΕ για την ανοικτή επιστήμη.

B. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΙΚΟΤΗΤΑ: ΚΟΙΝΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΜΕ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΣΤΗΝ Ε&Κ ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

18. ΟΡΙΖΕΙ το στοιχείο της «κατευθυντικότητα» ως μια διαδικασία στρατηγικού συντονισμού μεταξύ Ε&Κ και άλλων σχετικών τομέων πολιτικής, με σκοπό τον στρατηγικό προσανατολισμό και την ιεράρχηση των επενδύσεων Ε&Κ και την προετοιμασία για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών προσανατολισμένων στην Ε&Κ που να συμβάλλουν στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής.
19. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τη διττή «πράσινη» και «ψηφιακή» μετάβαση και μια ανθεκτική ανάκαμψη ως βασικές κατευθύνσεις για τη μετουσίωση του «νέου ΕΧΕ» σε συγκεκριμένες δράσεις πολιτικής και χρηματοδότησης. ΤΟΝΙΖΕΙ τη σημασία διακρατικών επενδύσεων Ε&Κ και κοινών προγραμμάτων σε περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο και ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν φιλόδοξες συνεισφορές στις δράσεις του ΕΧΕ που να αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτής της μετάβασης. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη για συγκεκριμένες δράσεις προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η πολιτική Ε&Κ παρέχει περισσότερη και επαρκή στήριξη για την απορρόφηση γνώσεων και τεχνολογιών στους διάφορους τομείς πολιτικής, μεταξύ άλλων και για την υλοποίηση της βιομηχανικής στρατηγικής της Ευρώπης. ΤΟΝΙΖΕΙ, στο πλαίσιο αυτό, τη σημασία κατάλληλων δεσμών εντός και μεταξύ οικοσυστημάτων καινοτομίας και των φορέων τους σε ολόκληρη την Ευρώπη ώστε να διασφαλιστεί ότι τα αποτελέσματα της έρευνας εφαρμόζονται ταχύτερα στην οικονομία και την κοινωνία.
20. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να εφαρμόσουν μια διαδικασία ατζέντας για την πιλοτική δράση Ε&Κ του ΕΧΕ για το πράσινο υδρογόνο το 2021, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συνοχή με άλλες συναφείς πρωτοβουλίες και με την επιφύλαξη της ανάγκης για μια ευρύτερη προσέγγιση πολιτικής Ε&Κ για το υδρογόνο πέραν της πιλοτικής αυτής δράσης του ΕΧΕ.

21. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν από κοινού δράσεις του ΕΧΕ σε στενή συνεργασία με ενδιαφερόμενους φορείς του ΕΧΕ οι οποίες να αντιμετωπίζουν τις κύριες προκλήσεις για να ενισχύσουν την κατευθυντικότητα, τη διττή μετάβαση και την ανθεκτική ανάκαμψη. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμφωνήσουν σχετικά με δράσεις προτεραιότητας στο πλαίσιο του θεματολογίου πολιτικής για τον ΕΧΕ το 2021, συμπεριλαμβανομένων δράσεων στους ακόλουθους τομείς:

- i. **Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία ανθεκτικότητας:** ΚΑΤΑΓΡΑΦΕΙ τα μέτρα που δρομολογήθηκαν προς αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, όπως το σχέδιο δράσης «ERAvsCorona» και την από κοινού δημιουργία του «Ευρωπαϊκού Χώρου Δεδομένων για την Υγεία» από ερευνητικές υποδομές και ηλεκτρονικές υποδομές στο πλαίσιο του EOSC· ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την ανάγκη να συνεχιστεί η δράση για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει η κρίση και να καταβληθούν προσπάθειες για προηγμένες δομές πρόληψης και αντίδρασης για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα της Ευρώπης στο μέλλον, περιλαμβανομένου ενός κοινού οράματος όσον αφορά την ιδιωτική ζωή και άλλα δεοντολογικά ζητήματα· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μεσοπρόθεσμη κοινή και συντονισμένη πρωτοβουλία πολιτικής προσανατολισμένη προς την Ε&Κ, λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες που καθορίζονται στον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

- ii. **Ψηφιακός μετασχηματισμός:** ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός επηρεάζει βαθιά όλες τις πτυχές του «νέου ΕΧΕ». ΤΟΝΙΖΕΙ ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες (δίκτυα 5G, επεξεργαστές και ηλεκτρονικά εξαρτήματα, υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, πρόσβαση σε δεδομένα, επεξεργασία και ανάλυση) συμβάλλουν στην ευρωπαϊκή τεχνολογική κυριαρχία. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αυξήσουν το επίπεδο εθνικού και ευρωπαϊκού συντονισμού, ιδίως όσον αφορά ερευνητικές και ηλεκτρονικές υποδομές. ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τις δυνατότητες της τεχνητής νοημοσύνης (TN) εν προκειμένω. ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι είναι απολύτως αναγκαία μια συνεκτική, ολοκληρωμένη και στρατηγική προσέγγιση των διαφόρων δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την TN σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, με την υιοθέτηση ανθρωποκεντρικής προσέγγισης που θα βασίζεται σε κοινές ευρωπαϊκές αξίες και δεοντολογικές αρχές, περιλαμβανομένης της κοινωνικής πολυμορφίας και της ισότητας των φύλων, με στόχο την επιδίωξη παγκόσμιας εμβέλειας. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συνεχίσει τις προσπάθειές της να δημιουργήσει πανευρωπαϊκά δίκτυα αριστείας στον τομέα της TN, που να ενσωματώνουν τις διάφορες πτυχές των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την TN, να συγκεντρώνουν γνώσεις και ερευνητικά αποτελέσματα, με στόχο να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος, και να προωθούν την υιοθέτηση εφαρμογών TN σε στρατηγικούς τομείς, τόσο εντός Ευρώπης όσο και παγκοσμίως.
- iii. **Ευρωπαϊκές συμπράξεις E&K:** ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τη σημαντική πρόοδο που έχει σημειωθεί κατά την ανάπτυξη μιας νέας στρατηγικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης για τις ευρωπαϊκές συμπράξεις E&K και την προετοιμασία της νέας «διαδικασίας στρατηγικού συντονισμού». ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι συμπράξεις που συνδέουν εθνικές και ευρωπαϊκές επενδύσεις και πολιτική δέσμευση θα παίζουν επίσης ζωτικό ρόλο στη νέα κατευθυντικότητα. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητες των συμπράξεων για να επιτύχουν από κοινού κλίμακα και βεληνεκές στην Ευρώπη ώστε να επιδιώξουν αποτελεσματικά τους ΣΒΑ, μεταξύ άλλων παρέχοντας κατάλληλες εθνικές χρηματοδοτικές συνεισφορές και συνεισφορές σε είδος για να συμπληρώσουν πρωτοβουλίες ενωσιακού επιπέδου. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να διασφαλίσει την έγκαιρη έναρξη της διαδικασίας στρατηγικού συντονισμού για συμπράξεις.

- iv. **Κυκλοφορία της γνώσης:** ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες για να μετουσιωθούν τα πνευματικά και επιστημονικά πλεονεκτήματα της Ένωσης σε νέα προϊόντα και υπηρεσίες που να καλύπτουν τις κοινωνιακές απαιτήσεις. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να προωθήσουν την ανοικτή επιστήμη και πρακτικές ανοικτής καινοτομίας και να ενθαρρύνουν τη συνδημιουργία γνώσης και τεχνολογίας στην Ευρώπη· ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ την πρωτοβουλία της Επιτροπής να αναθεωρήσει τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2008 σχετικά με τη διαχείριση της διανοητικής ιδιοκτησίας στις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης και τον κώδικα πρακτικής σύμφωνα με τη νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη και να αναπτύξει στρατηγική της ΕΕ για τις τεχνολογικές υποδομές²¹ για να διευκολύνει τη συνεργασία και την ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ ευρωπαϊκών επιχειρήσεων και να τους εξασφαλίσει πρόσβαση στις κατάλληλες δεξιότητες και εμπειρογνωμοσύνη.
- v. **EUREKA:** ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τα σημαντικά επιτεύγματα του EUREKA όσον αφορά τη συμβολή του στον EXE, περιλαμβανομένης της εξωτερικής του διάστασης, και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμβάλουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του EUREKA ως κορυφαίας πανευρωπαϊκής δομής για να υλοποιεί διμερείς και πολυμερείς δραστηριότητες E&K κοντά στην αγορά από τη βιομηχανία και την ακαδημαϊκή κοινότητα, με ιδιαίτερη έμφαση στη διττή μετάβαση και με τη συμμετοχή μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, περιλαμβανομένου του ολοένα σημαντικότερου δυναμικού ευρωπαϊκής και διεθνούς συνεργασίας τους.

²¹ «Τεχνολογική υποδομή» σημαίνει εγκαταστάσεις και πόροι, όπως κλίνες δοκιμών, πιλοτικές γραμμές, συστήματα επίδειξης, εγκαταστάσεις δοκιμών ή ζωντανά εργαστήρια και συναφείς υπηρεσίες, που χρησιμοποιούνται από δημόσια ερευνητικά εργαστήρια ή τη βιομηχανία για την ανάπτυξη, την κατασκευή, τη δοκιμή και τη βελτίωση εξαιρετικά καινοτόμων τεχνολογιών που έχουν επικυρωθεί σε εργαστηριακό περιβάλλον, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης πρωτοτύπων, του ορισμού της διαδικασίας κατασκευής και των διαδικασιών δοκιμής· η πρόσβαση σε αυτές τις υποδομές είναι ανοικτή σε διάφορους χρήστες.

- vi. **Διεθνής συνεργασία:** ΤΟΝΙΖΕΙ την ανάγκη για ενισχυμένη εταιρική σχέση μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά τις συμφωνίες συνεργασίας στους τομείς της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας (ΕΤΚ) και τη «διπλωματία της επιστήμης», προκειμένου να επιτευχθεί παγιότερη συνεργασία με τρίτες χώρες με πλήρη σεβασμό των αρχών της αμοιβαιότητας, της ανοικτότητας, της διαφάνειας, των κοινών αξιών, περιλαμβανομένων των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, και με μεγαλύτερο αντίκτυπο όσον αφορά τους πρωταρχικούς στόχους πολιτικής της ΕΕ· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να συντονιστεί σε στενή συνεργασία με διαλόγους πολιτικής των κρατών μελών, να βελτιώσει εδραιωμένες σχέσεις Ε&Κ και να ενισχύσει τη συνεργασία με τρίτες χώρες και περιοχές, περιλαμβανομένης της Αφρικής, της ανατολικής και της νότιας εταιρικής σχέσης, της ευρωμεσογειακής περιοχής, καθώς και να ενισχύσει περαιτέρω πρωτοβουλίες συνεργασίας με τα Δυτικά Βαλκάνια και ΕΝΤΟΠΙΖΕΙ την ανάγκη για μια πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διασφάλιση της στρατηγικής αυτονομίας της ΕΕ, με παράλληλη διατήρηση ανοικτής οικονομίας, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας της με τρίτες χώρες στον τομέα της Ε&Κ. ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες για συντονισμένη πολυεπίπεδη διερεύνηση, αξιολόγηση και παρακολούθηση του αντικτύπου της συνεργασίας Ε&Κ πέραν της Ευρώπης.

Γ. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ: ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΑ ΤΗΣ Ε&Κ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

22. ΟΡΙΖΕΙ το στοιχείο της «συμμετοχής» ως κοινές προσπάθειες της ΕΕ και των κρατών μελών να κάνουν πιο ορατό τον «νέο ΕΧΕ» εντός της ερευνητικής κοινότητας και να αυξήσουν την ορατότητα και τη συνάφεια της Ε&Κ για την κοινωνία στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την ανταλλαγή γνώσεων των πρωτοβουλιών Ε&Κ σε επίπεδο έργου ή προγράμματος και σε θεσμικό επίπεδο.
23. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν περαιτέρω και να υλοποιήσουν την επιστημονική εκστρατεία πολιτών με την επωνυμία «πειρατές πλαστικών» ως πιλοτική δράση του ΕΧΕ για να προωθηθεί η «διάδραση» στο πλαίσιο του ΕΧΕ, προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των πολιτών, ιδίως των νέων, σχετικά με τον αντίκτυπο και τα οφέλη της Ε&Κ στην καθημερινή τους ζωή. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τη συνεργασία με την προτεινόμενη αποστολή για υγιείς ωκεανούς, θάλασσες, παράκτια και εσωτερικά ύδατα.
24. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν από κοινού δράσεις ΕΧΕ σε στενή συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς του ΕΧΕ που αντιμετωπίζουν τις κύριες προκλήσεις για να προωθηθεί η διάδραση με την κοινωνία. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμφωνήσουν σχετικά με δράσεις προτεραιότητας στο πλαίσιο του θεματολογίου πολιτικής για τον ΕΧΕ το 2021, συμπεριλαμβανομένων δράσεων στους ακόλουθους τομείς:
- i) **Επιστημονικές εκστρατείες πολιτών:** ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να διοργανώνουν τουλάχιστον κάθε δύο χρόνια μια πανευρωπαϊκή επιστημονική εκστρατεία πολιτών με σκοπό να αναπτύξουν ορθές πρακτικές ώστε να παρέχονται κίνητρα και επιβράβευση για τη συμμετοχή πολιτών στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής Ε&Κ σε ολόκληρη την Ευρώπη, προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στην επιστήμη και να διευκολυνθεί η υιοθέτηση της επιστήμης, της τεχνολογίας και της καινοτομίας. ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ συνέργειες μεταξύ αυτών των εκστρατειών πολιτών για την επιστήμη και των προτεινόμενων αποστολών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

- ii) **Επικοινωνία όσον αφορά την επιστήμη:** ΕΝΘΑΡΡΥΝΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να ενισχύσουν προσπάθειες για να βελτιωθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την επιστήμη και την τεχνολογία, να τονώσουν τη διάδοση της επιστήμης και το ενδιαφέρον των μέσων ενημέρωσης και να στηρίξουν την επιστημονική εκπαίδευση παρέχοντας στους ερευνητές κατάλληλη κατάρτιση και δεξιότητες επιστημονικής επικοινωνίας. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μια ευρωπαϊκή προσέγγιση πολιτικής για την επιστημονική επικοινωνία, λαμβάνοντας υπόψη ένα ομοσπονδιακό «ενωσιακό δίκτυο επιστημονικών μέσων ενημέρωσης» που θα παρέχει πρόσβαση σε επικαιροποιημένες επιστημονικές γνώσεις σχετικά με σύγχρονα θέματα για το ευρωπαϊκό κοινό, τα μέσα ενημέρωσης και την πολιτική, μια νέα πρωτοβουλία ευρωπαϊκών πρωτευουσών επιστήμης και καινοτομίας και δραστηριότητες δικτύωσης με στόχο να συνδεθούν καλύτερα οι σχετικές περιφερειακές, εθνικές και ενωσιακές πρωτοβουλίες.

Δ. ΕΥΡΕΙΑ ΠΟΛΥΔΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΡΙΣΤΕΙΑ

25. ΟΡΙΖΕΙ το στοιχείο της «πολυδεκτικότητας» ως την ευρεία συμμετοχή ερευνητών και εθνικών ή περιφερειακών παραγόντων και ενδιαφερόμενων φορέων του τομέα Ε&Κ σε ολόκληρη την Ευρώπη, με έμφυλη ισορροπία και χωρίς διακρίσεις, σε δραστηριότητες του ΕΧΕ, προκειμένου να ενεργοποιηθεί πλήρως και να αξιοποιηθεί το δυναμικό του ΕΧΕ ώστε να συμβάλει στην επίτευξη περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων πολιτικής μέσω στοχευμένων μέτρων σε εθνικό και/ή ενωσιακό επίπεδο για να προωθηθεί και να διευκολυνθεί η ανοικτότητα και τη πολυδεκτικότητα των δικτύων συνεργασίας και να μειωθούν ο κατακερματισμός και οι ανισότητες μεταξύ και εντός των κρατών μελών.
26. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν το EURAXESS ως πιλοτική δράση του ΕΧΕ για να προωθηθεί η «πολυδεκτικότητα» εντός του ΕΧΕ σε μια πλατφόρμα ταλέντων ΕΧΕ, κατάλληλη για να αντιμετωπίσει υφιστάμενα εμπόδια στο μη ισορροπημένο μοντέλο κινητικότητας στηρίζοντας τους ερευνητές στην επαγγελματική τους εξέλιξη στο πλαίσιο του ΕΧΕ, συνδέοντας ερευνητές και ιδρύματα, βελτιώνοντας την απασχολησιμότητα και τα προγράμματα απορρόφησης ταλέντων και κινητικότητας.

27. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, σε στενή συνεργασία με ενδιαφερόμενα μέρη του EXE, να αναπτύξουν και να υλοποιήσουν από κοινού δράσεις του EXE που να αντιμετωπίζουν τις κύριες προκλήσεις για να προωθηθεί ευρεία πολυδεκτικότητα. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συμφωνήσουν σχετικά με δράσεις προτεραιότητας στο πλαίσιο του θεματολογίου πολιτικής για τον EXE το 2021, συμπεριλαμβανομένων δράσεων στους ακόλουθους τομείς:

- i. **Κυκλοφορία εγκεφάλων:** ΕΠΙΧΕΙΡΕΙ ότι το φαινόμενο της «διαρροής εγκεφάλων», το οποίο έχει τις ρίζες του σε διάφορους κοινωνικοοικονομικούς παράγοντες σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πρόκληση στα και για τα κράτη μέλη και συμβάλλει στο χάσμα έρευνας και καινοτομίας εντός της ΕΕ. ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η κινητικότητα των ερευνητών, τόσο σε γεωγραφικό όσο και σε διατομεακό επίπεδο, αποτελεί βασική διάσταση του «νέου EXE» για να εξασφαλισθούν αποτελέσματα παγκόσμιας κλάσης. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να παρακολουθούν και να προτείνουν μέτρα για να αντιμετωπισθεί η μη ισορροπημένη κυκλοφορία εγκεφάλων, περιλαμβανομένου του συστήματος αμοιβών, του μοντέλου κινητικότητας, των συνθηκών απασχόλησης, των πολιτικών κοινωνικής ασφάλισης, της δυνατότητας μεταφοράς επιδομάτων και συντάξεων, καθώς και της διατομεακής κινητικότητας ερευνητών.
- ii. **Ισότητα των φύλων:** ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ με μεγάλη ανησυχία ότι εξακολουθεί να υπάρχει σημαντική ανισορροπία μεταξύ των φύλων που εμποδίζει την Ευρώπη να αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητες του συστήματος E&K αποβλέποντας στην αριστεία και ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ανανεώσουν την εστίασή τους στην ισότητα και την ενσωμάτωση ως προς τη διάσταση του φύλου, μεταξύ άλλων με εργαλείο σχέδια για την έμφυλη ισότητα και την εισαγωγή της έμφυλης διάστασης σε περιεχόμενο E&K. ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και τις οργανώσεις χρηματοδότησης της έρευνας να προωθήσουν μέτρα που θα μεριμνούν ώστε η χορήγηση χρηματοδότησης για έρευνα να μην επηρεάζεται από έμφυλες προκαταλήψεις.

- iii. **Διαχείριση της επιστήμης:** ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ την αυξανόμενη ανάγκη για επαγγελματικοποίηση της διαχείρισης της επιστήμης στους οργανισμούς που διεξάγουν και χρηματοδοτούν έρευνα, μεταξύ άλλων μέσω ψηφιακών δεξιοτήτων προκειμένου να βελτιωθεί η ικανότητά τους να μετέχουν σε δίκτυα συνεργασίας σε επίπεδο EXE· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή να δρομολογήσει πιλοτική δράση για ένα πανευρωπαϊκό πρόγραμμα δικτύωσης για επιστημονικούς διαχειριστές, περιλαμβανομένων των διαχειριστών ερευνητικών υποδομών, και ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για την προστιθέμενη αξία της συνεργασίας μεταξύ παρόχων κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης της επιστήμης, μεταξύ άλλων και στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό την ανάπτυξη προγραμμάτων και κατευθυντήριων γραμμών για τη διαχείριση της επιστήμης.
- iv. **COST:** ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι η COST είναι σημαντικό μέσο E&K και πύλη εισόδου στον EXE προωθώντας την ευρωπαϊκή και διεθνή ερευνητική συνεργασία, μεταξύ άλλων μέσω της πολυδεκτικότητας και της προσέγγισης από τα κάτω που την χαρακτηρίζει· ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τον ρόλο της COST ως ηγετικού μέσου δικτύωσης στον EXE μέσω σύνδεσης, ενδυνάμωσης και διατήρησης ιδίως νέων ερευνητών και να στηρίζουν την ελεύθερη κυκλοφορία επιστημόνων, περιλαμβανομένης της ανάπτυξης σταδιοδρομιών στην έρευνα, προωθώντας ιδίως τη συμμετοχή χωρών της Ευρωπαϊκής Γειτονίας, π.χ. μέσω σχολών κατάρτισης COST και μηχανισμών βραχυπρόθεσμης κινητικότητας.

IV. ΕΠΟΜΕΝΑ ΒΗΜΑΤΑ

28. ΚΑΛΕΙ τις μελλοντικές Προεδρίες του Συμβουλίου της ΕΕ και την Επιτροπή να διοργανώνουν τακτικούς διαλόγους πολιτικής προς στήριξη των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων με γνώμονα τον αντίκτυπο σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και την κινητοποίηση όλων των πηγών χρηματοδότησης και των διαθέσιμων εργαλείων στήριξης πολιτικής σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μεταξύ άλλων μέσω «υπουργικών διασκέψεων EXE» τουλάχιστον μία φορά κάθε δύο χρόνια με στόχο να διαμορφωθούν περαιτέρω δράσεις για την υλοποίηση της ατζέντας πολιτικής για τον EXE και τον απολογισμό της ανάπτυξης και των επιτευγμάτων των τρεχουσών δράσεων του EXE.

29. ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν το 2021 μια ατζέντα πολιτικής για τον ΕΧΕ και ένα μοντέλο πολυεπίπεδης διακυβέρνησης για να υλοποιηθεί ο «νέος ΕΧΕ», περιλαμβάνοντας την ανάπτυξη και εφαρμογή δράσεων του ΕΧΕ και ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τα σχετικά με τη διακυβέρνηση στοιχεία στην ανακοίνωση της Επιτροπής για τον ΕΧΕ, το «Σύμφωνο για την έρευνα και την καινοτομία στην Ευρώπη» και το «Φόρουμ για τη μετάβαση στον ΕΧΕ». ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι η ανάπτυξη του νέου μοντέλου διακυβέρνησης θα πρέπει να διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

- **Πολυδεκτικότητα:** Συμμετοχή όλων των κρατών μελών, περιλαμβανομένων περιφερειακών αρχών, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, ενδιαφερόμενων μερών Ε&Κ και της κοινωνίας των πολιτών, όπου συντρέχει περίπτωση.
- **Αποτελεσματικότητα:** Καθορισμός διαδικασιών χρηστής διακυβέρνησης κατάλληλων για να αναπτύξουν και να υλοποιούν τις δράσεις του ΕΧΕ καθορίζοντας κοινούς στόχους και αποφασίζοντας για τα αναγκαία βήματα για να υλοποιηθούν οι πρωτοβουλίες του ΕΧΕ, εμπλέκοντας σχετικές τομεακές πολιτικές.
- **Συνέπεια:** Επιδίωξη περισσότερων ανταλλαγών και συνεργασίας μεταξύ περιφερειακών, εθνικών και ενωσιακών επιπέδων για την αντιμετώπιση διαρθρωτικών ζητημάτων εντός και εκτός του πεδίου εφαρμογής της πολιτικής Ε&Κ.
- **Αποδοτικότητα:** Σύνδεση με τον προτεινόμενο στρατηγικό σχεδιασμό του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για να ενισχυθεί η ευθυγράμμιση πολιτικών και μέτρων Ε&Κ σε πρώιμο στάδιο, διευρύνοντας έτσι το πεδίο εφαρμογής και τον αντίκτυπο εθνικών και ενωσιακών δράσεων Ε&Κ.
- **Τεκμηριωμένη προσέγγιση:** Ενίσχυση, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, της επανεξέτασης του συστήματος παρακολούθησης του ΕΧΕ, περιλαμβανομένων των δεικτών του και των διαδικασιών υποβολής εκθέσεων, ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ την πρόταση της Επιτροπής να καταρτισθεί ετήσιος πίνακας αποτελεσμάτων του ΕΧΕ και επιδιώκοντας την παροχή τεχνικής βοήθειας και εμπειρογνωμοσύνης στα κράτη μέλη για τη βελτίωση των εθνικών δραστηριοτήτων παρακολούθησης του ΕΧΕ και τη σύνδεσή τους με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο και την ανάπτυξη των σχεδίων τους για ανάκαμψη και ανθεκτικότητα.
- **Συνάφεια:** Καθορισμός προτεραιοτήτων με γνώμονα την πολιτική μέσω, μεταξύ άλλων, κατάλληλου ρόλου του Συμβουλίου, καθώς και συζητήσεων προσανατολισμού μέσω τακτικών υπουργικών διασκέψεων του ΕΧΕ στις οποίες συμμετέχουν ενδιαφερόμενα μέρη και εταίροι πέραν των κρατών μελών, ανάλογα με την περίπτωση.

30. ΚΑΛΕΙ την ERAC να γνωμοδοτήσει εάν και κατά πόσον ενδέχεται να απαιτηθεί νομοθετική δράση και συστάσεις του Συμβουλίου για την υλοποίηση του «νέου EXE».
 31. ΚΑΛΕΙ την αναλαμβάνουσα πορτογαλική Προεδρία να προωθήσει το θέμα των «σταδιοδρομιών στην έρευνα» και την Επιτροπή να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις σχετικές με τον EXE για τον σκοπό αυτό.
-